

Zápisnica č. 276
zo zasadnutia P-SCHEM S dňa 15. mája 2023

Prítomní členovia:

L. Švorc, P. Šimon, R. Fišera, M. Halinkovičová, I. Šalitraš, Z. Cibulková, R. Góra, J. Moncol',
E. Viglašová, D. Gyepesová

– originál prezenčnej listiny je k dispozícii na sekretariáte SCHEM S

Nepřítomní členovia:

M. Jerigová, V. Milata, R. Oriňaková, M. Procházka, M. Drábik (ospravedlnili sa)

Prizvaní hostia:

Ing. Martin Polovka, PhD. (generálny riaditeľ NPPC)

Ing. Zuzana Ciesarová, PhD. (zástupkyňa Divízie potravinárskej chémie EuChemS)

doc. Ing. Pavol Hudec, PhD. (zástupca novovznikajúcej OS „Prírodné a syntetické zeolity“)

Forma zasadnutia: prezenčná

Začiatok zasadnutia: 10:05

Ukončenie zasadnutia: 11:50

Program zasadnutia:

1. Otvorenie zasadnutia, prezencia
2. Spoluorganizácia konferencie „EuroFoodChem 2025“ - vystúpenie prizvaných hostí
Ing. Martin Polovka, PhD. - generálny riaditeľ NPPC
Ing. Zuzana Ciesarová, PhD. - zástupkyňa Divízie potravinárskej chémie EuChemS
3. Zriadenie novej OS „Prírodné a syntetické zeolity“
(prizvaný hosť: doc. Ing. Pavol Hudec, PhD.)
4. Zmena štatutára SCHEM S a aktualizácia Stanov SCHEM S
5. Stav hospodárenia SCHEM S
6. 75. Zjazd chemikov vo Vysokých Tatrách
7. Chemické horizonty
8. Databáza, web, Newsletter, FB
9. ChemZi
10. Ceny SCHEM S pre študentov (ŠVK, najlepšie diplomové práce)
11. Informácie zo SNK IUPAC, EuChemS, Chemistry Europe
12. Rozličné

K jednotlivým bodom:

1. Otvorenie zasadnutia, prezencia

Zasadnutie P-SChemS otvoril a viedol predseda SChemS Ľ. Švorc. V úvode privítal prítomných členov predsedníctva a prizvaných hostí, generálneho riaditeľa Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra (NPPC) Ing. Martina Polovku, PhD. zástupkyňu Divízie potravinárskej chémie EuChemS Ing. Zuzanu Ciesarovú, PhD. a doc. Ing. Pavla Hudeca, PhD. z FCHPT STU v Bratislave. Niektorí členovia sa vopred ospravedlnili za neúčast' na zasadnutí. **Prezentovalo sa celkovo 10 členov P-SChemS.**

2. Spoluorganizácia konferencie „EuroFoodChem 2025“ - vystúpenie prizvaných hostí

Generálny riaditeľ NPPC Ing. Polovka a zástupkyňa Divízie potravinárskej chémie EuChemS Ing. Ciesarová vystúpili s informáciami ohľadom príprav konferencie „EuroFoodChem 2025“, ktorá je organizovaná pod hlavičkou Divízie potravinárskej chémie EuChemS. Konferencia *EuroFoodChem* sa uskutočňuje každé 2 roky vždy v inom meste s účasťou 450-500 ľudí, pričom 23. ročník sa bude konať (vôbec po prvýkrát) na Slovensku s predpokladaným termínom v júni 2025 (v Bratislave). V tejto súvislosti ďalej informovali o možnosti uzavretia zmluvy medzi EuChemS a SChemS pre účely tejto konferencie. Vzorová zmluva od EuChemS bola však pre SChemS neprijateľná, nakoľko SChemS nikdy nepreberá zodpovednosť za služby a nerozhoduje o organizačných otázkach príslušnej konferencie, tak ako je v zmluve od EuChemS uvedené. SChemS prizvaných členov oboznámila o dokumente „Dohoda o usporiadaní vedeckej konferencie“, v ktorej sú definované povinnosti organizátora (propagácia na webe SChemS, vedenie účtu, zaplatenie faktúr, príp. príprava konferenčnej webstránky a iné). V najbližšom období budú bližšie špecifikované podmienky uzavretia zmluvy, pričom zo strany SChemS bola deklarovaná podpora tejto konferencii. Ing. Polovka a Ing. Ciesarová na základe stretnutia s dekanom FCHPT STU prof. Gatialom dňa 20.4.2023 potvrdili, že na spoluorganizácii sa bude podieľať aj FCHPT.

3. Zriadenie novej OS „Prírodné a syntetické zeolity“

Ľ. Švorc informoval o založení novej OS v rámci SChemS. V tejto súvislosti odovzdal slovo **prizvanému host'ovi doc. Hudecovi**, zástupcovi novovznikajúcej **OS „Prírodné a syntetické zeolity“**. Táto OS, s pôvodným názvom „Odborná skupina pre zeolity“ bola v predchádzajúcich rokoch súčasťou Slovenskej spoločnosti priemyselnej chémie (SSPCH). Doc. Hudec v liste zo dňa 14.4.2023 požiadal predsedu SSPCH prof. Danielika o vystúpenie (odhlásenie) *Odbornej skupiny pre zeolity* a bolo potvrdené kladné vybavenie tejto žiadosti. Ľ. Švorc následne potvrdil prijatie listu od doc. Hudeca zo dňa 14.4.2023 so žiadosťou o vstup tejto OS do SChemS. Doc. Hudec dňa 19.4.2023 poslal vyplnené členské prihlášky 5 nových členov (P. Hudec, M. Horňáček, L. Izsák, M. Mališová, B. Vasilkovová) a hospodárka M. Halinkovičová potvrdila úhradu registračných a členských poplatkov. Noví členovia SChemS boli zaradení do databázy SChemS a boli im pridelené členské čísla. **Hlasovaním prítomných členov P-SChemS bol jednomyselne schválený vznik novej OS s názvom „Prírodné a syntetické zeolity“.** Predsedom OS sa stal doc. Hudec. Zároveň informoval o predošlej činnosti a budúcich aktivitách tejto skupiny, ktorá je aj členom FEZA (*Federation of European Zeolite Associations*). Odborný seminár s názvom

„Prírodné a syntetické zeolity na Slovensku“, ktorý sa datuje od roku 2002 (každé 2 roky), bude prebiehať už pod hlavičkou novej OS a uskutoční sa 13.6.2023 na FCHPT STU v Bratislave.

4. Zmena štatutára SChemS a aktualizácia Stanov SChemS

P. Šimon informoval o odovzdaní tlačív „**Zmena údajov o štatutárnom orgáne alebo členoch štatutárneho orgánu občianskeho združenia**“ a **Oznámenie o zmene stanov občianskeho združenia Slovenská chemická spoločnosť**“ na Ministerstve vnútra SR (dňa 21.4.2023). **Novozvoleným štatutárom SChemS sa stal Ľ. Švorc**, ktorý nahradil bývalú predsedníčku M. Jerigovú. V prípade obidvoch tlačív bol zaplatený správny poplatok v hodnote 16,50 €. Od Ministerstva vnútra SR sa v súčasnosti čaká na vyrozumienie, ktoré by malo prísť do mesiaca od odovzdania tlačív. Ľ. Švorc sa poďakoval P. Šimonovi za odovzdanie všetkých podkladov na ministerstve.

5. Stav hospodárenia SChemS

Hospodárka SChemS M. Halinkovičová podala informáciu, že dňa 12.4.2023 došlo k zverejneniu špecifikácií použitia podielu zaplatenej dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb v Obchodnom vestníku č. 70/2023. Jednalo sa o **2% dane za rok 2020 prijaté v roku 2021**, ktoré sa mali minúť do 18 mesiacov nasledujúcich po roku 2021 (kedy boli prijaté na účet SChemS). **Bola vyzbieraná suma 5363,08 €**. M. Halinkovičová zároveň oboznámila o aktivitách, na ktoré boli 2% dane využité. Jednalo sa o:

- členské v EuChemS: 1 390 €
- tlač ChemZi: (972 + 828) €
- doručovanie ChemZi: 516,38 €
- vzdelávacie služby (LŠCH): 1 656,70 €

6. 75. Zjazd chemikov vo Vysokých Tatrách

Ľ. Švorc v mene organizačného výboru informoval o aktuálnom stave príprav **75. Zjazdu chemikov vo Vysokých Tatrách**. Uvedol, že účastníci sa postupne registrujú. Všetky informácie sú pravidelne dopĺňané na web stránke zjazdu (<https://75zjazd.schems.sk/>). Zároveň bol všetkým členom SChemS dňa 19.4.2023 odoslaný **informačný email** od organizačného výboru zjazdu, ktorý sa týkal odpovedí na **najčastejšie otázky účastníkov zjazdu**. Jednalo sa predovšetkým o informácie k sprievodnej osobe (SChemS faktúry nevystavuje), ubytovanie účastníkov zjazdu mimo termínu konferencie (4.-8.9.2023), ubytovanie študentov v 3- a 4-lôžkových izbách a motivácia študentov a mladých vedeckých pracovníkov do 30 rokov zúčastniť sa súťaže Cena Marty Sališovej. Ľ. Švorc tlmočil správu od ospravedlneného V. Milatu ohľadom **možnej účasti laureátky Nobelovej ceny za chémiu za technológiu CRISPR prof. Emmanuelle Charpentier na 77. Zjazde chemikov v roku 2025**. Sme veľmi radi, že prof. Charpentier priebežne prisľúbila účasť na zjazde chemikov, kde by vystúpila s plenárnou prednáškou. Nobelovu cenu za chémiu dostala v roku 2020 za vynájdenie metódy opravy DNA, známej ako genetické nožnice CRISPR/Cas9.

7. Chemické horizonty

I. Šalitroš informoval o aprílovom termíne (12.4.2023) cyklu Chemických horizontov, na ktorom vystúpil **prof. Pavol Alexy** z Oddelenia plastov, kaučuku a vlákien FCHPT STU v Bratislave s prednáškou „*Plasty a životné prostredie, ich minulosť, súčasnosť a budúcnosť*“. Prof. Alexy porozprával o rozdieloch medzi prírodnými a syntetickými polymérnymi materiálmi, o histórii a vývoji plastov, o ich súčasnom využití a s tým súvisiacimi environmentálnymi aspektami. V prednáške sme sa mali možnosť dozvedieť aj o alternatívnych biodegradovateľných plastoch zložených z kyseliny polymliečnej a polyhydroxyalkanoátov. Záznam prednášky si môžete pozrieť **na YouTube kanáli Chemických horizontov** (<https://youtu.be/wmY7h7atZMY>). Na ďalší termín prednášok bol oslovený **prof. Ing. Peter Tomčík, PhD.** z Katedry chémie Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku, ktorý krátko po zasadnutí P-SCHEMS prijal pozvanie, avšak najskôr až na jesenný termín. Na ďalšie termíny sa zvažuje oslovenie **Mgr. Jely Nociarovej, PhD.** (prednáška o Chemickej olympiáde a Letných školách chemikov) a **Ing. Michala Májeka, PhD.** (držiteľ prestížneho grantu ERC a Vedec roka SR 2022 v kategórii Mladý vedecký pracovník).

8. Databáza, web, Newsletter, FB

Ľ. Švorc v rámci agendy „**databáza/web/Newsletter**“ informoval o aktuálnych novinkách. Na základe dlhodobej aktivity M. Procházku sa dňa 10.3.2023 podarilo **premigrovať doménu schems.sk k novému poskytovateľovi Websupport**. Vďaka tomu sa môžu vytvárať a používať emaily s koncovkou **@schems.sk**. V tejto súvislosti bol vytvorený president@schems.sk (prístup má Ľ. Švorc), databaza@schems.sk (prístup má M. Procházka) a info@schems.sk (preposiela emaily na president@schems.sk a M. Procházkovi, pričom obaja z nej vedú odpisovať). Podobným spôsobom sa budú rozposielať Newslettrey. M. Procházka taktiež vytvoril adresu predsednictvo@schems.sk, ktorá slúži ako distribučný zoznam a každý mail sa rozpošle na adresy všetkých členov P-SCHEMS. Hospodárka SCHEMS M. Halinkovičová potvrdila funkčnosť adresy hospodarka@schems.sk. V prípade záujmu sa rovnakým spôsobom dá vytvoriť aj personalizovaná adresa priezvisko@schems.sk.

V **databáze SCHEMS** evidujeme aktuálne 873 členov, z toho 39 sú čestní členovia.

V prípade **webu SCHEMS** boli členovia P-SCHEMS vyzvaní na aktívnejšiu tvorbu jeho obsahu.

Pre **Newsletter SCHEMS** bol otestovaný nový bezplatný systém, ktorý ponúka možnosť prepojenia s databázou SCHEMS a automaticky do mailu pridáva aktuality, čo podstatne zjednodušuje samotnú tvorbu newslettera. **Aprílový Newsletter SCHEMS** bol poslaný na 726 emailových adries a otvorený bol spolu 286 krát (39,4%). V budúcnosti sa počíta s tým, že budeme vedieť posielat' aj konferenčné (zjazdové) emaily cez tento systém, teda nebude potrebné platiť mailchimp.

Ľ. Švorc priebežne uverejňuje príspevky **o aktivitách SCHEMS na FB**. Členov P-SCHEMS požiadal o zasielanie materiálov na zverejňovanie.

9. ChemZi

Aktuálne číslo **ChemZi 18/2 2022** vyšlo na prelome marca-apríla 2023.

Ľ. Švorc informoval o obdržaní listu (13.3.2023) od riaditeľa CHÚ SAV Dr. Kozmona vo veci **Prehlásenia o poskytnutí licencie**, v ktorom sa uvádza, že CHÚ SAV ako držiteľ zapísanej slovnnej ochrannej známky “Chemické zvesti” (číslo 259207) poskytne nevýhradnú licenciu

na používanie ochrannej známky SChemS. Podmienkou udelenia licencie bolo podanie **o späťvzatie žiadosti o zápis ochrannej známky na Úrad priemyselného vlastníctva (ÚPV) SR** v rámci prebiehajúceho konania o prihláške ochrannej známky č. 1237-2022. SChemS sa 16.3.2023 vyjadrila k danej záležitosti odoslaním *Prehlásenia o poskytnutí licencie* a zároveň požiadala o stiahnutie podanej prihlášky ochrannej známky na ÚPV SR (cez advokáta a konateľa Law & Tech s.r.o. JUDr. Igora Demčáka, za poplatok 100 € + DPH). **Rozhodnutie o zastavení konania z ÚPV SR bolo doručené elektronicky dňa 31.3.2023.** Časopis ChemZi bude od druhej polovice roku 2023 vystupovať pod názvom „ChemZi - Chemické zvesti“.

10. Ceny SChemS pre študentov (ŠVK, najlepšie diplomové práce)

E. Viglašová informovala o **ŠVK**, ktorá sa konala **26.4.2023 na PriF UK v Bratislave online formou**. V jednej z dvoch chemických sekcií bola predsedajúca M. Jerigová. SChemS už tradične na tomto podujatí udeľuje diplom a peňažnú poukážku na nákup v internetovom obchode Alza. Víťazkou sa stala **M.Sc. Arshitha Madhusudhan**, ktorá prezentovala príspevok autorov *Arshitha Madhusudhan, Olivier Monfort: Effect of hydrochar on the photo-induced activity of magnetite for removal of Rhodamine B*. Ocenenie bolo študentke odovzdané priamo po skončení zasadnutia P-SChemS.

E. Viglašová informovala, že v súvislosti s udeľovaním **Ceny za najlepšiu diplomovú prácu v odbore chémiá za akademický rok 2022/2023** oslovila dňa 28.4.2023 emailom študijné oddelenia a vedúcich pracovísk na jednotlivých fakultách s chemickým zameraním (BA, TT, NR, BB, KE) a požiadala ich o dodanie nominácií študentov. Návrhy budú vyhodnotené členmi P-SChemS, pričom **podmienkou** na uchádzanie sa o ocenenie v rámci danej fakulty **je nominácia minimálne 3 končiacich študentov**. Cena zahŕňa diplom SChemS a poukážku na nákup v internetovom obchode Alza.

11. Informácie zo SNK IUPAC, EuChemS, Chemistry Europe

M. Drábik emailom oznámil, že **zasadnutie SNK IUPAC sa uskutoční 23.5.2023 o 13:00** na sekretariáte SChemS (ZOOM meeting od 13:30).

V rámci agendy **EuChemS** Ľ. Švorc informoval o **mimoriadnom online zasadnutí Valného zhromaždenia EuChemS**, ktoré sa uskutoční **26. mája 2023 o 14:30**. Jedinou témou zasadnutia bude formálne **prijatie nového štatútu EuChemS**. Na prijatie štatútu je potrebná podpora aspoň 2/3 všetkých hlasov (ukončenie online zasadnutia o 15:30). Na tomto online zasadnutí bude SChemS zastupovať R. Oriňaková a Ľ. Švorc.

R. Fišera informoval o podpísaní **Dokumentu o riadení Chemistry Europe (Chemistry Europe Governance Document)**. **Nominácie na Chemistry Europe Fellows** sú otvorené do konca septembra 2023 a sú dostupné na stránke <https://www.chemistryviews.org/fellows/>. **P-SChemS sa jednomyselne zhodlo na nominácii podpredsedu SChemS P. Šimona na Chemistry Europe Fellows.**

12. Rozličné:

- a. Ľ. Švorc informoval o **odovzdaní Pozdravného listu SChemS pri príležitosti 70. výročia založenia Ústavu anorganickej chémie SAV**, v.v.i. Slávnostného odovzdania dňa 3.5.2023 na Smolenickom zámku sa zúčastnil V. Milata a dlhoroční zamestnanci ústavu D. Gyepesová a M. Drábik.

- b. L. Švorc sa zúčastnil otvorenia **5. ročníka vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou CSTI 2023 (Conservation Science, Technology and Industry)** s tematickým zameraním: *Interdisciplinárny výskum a ochrana kultúrneho dedičstva (Interdisciplinary Research and Cultural Heritage Conservation)*, ktorá sa uskutočnila 21.-23.3.2023 v priestoroch Bratislavského hradu. SChemS bol spoluorganizátor tejto konferencie.
- c. Na medzinárodný **cyklus prednášok Heyrovský-Ilkovič-Nernst** v rámci trilaterálnej spolupráce medzi SChemS, ČSCH a GDCh bol za Slovensko na rok 2023 nominovaný **prof. Ing. Ján Híveš, PhD.**
- d. L. Švorc informoval o žiadosti o **podporu Letnej školy chemikov cez Nadáciu SPP** (Program podpory partnerstiev 2023, deadline bol 10.5.2023), ktorú podala členka SChemS J. Nociarová. Keďže predkladateľom projektu musí byť občianske združenie, J. Nociarová požiadala o zastrešenie projektu cez SChemS pre účel podpory vzdelávania (**požadovaná suma 4000 €**). V prípade podpory projektu je plánovaný začiatok realizácie projektu 26.6.2023 a ukončenie realizácie projektu 31.10.2023. Podaný projekt je kedykoľvek k nahliadnutiu na sekretariáte SChemS.
- e. L. Švorc informoval o oslavách pri príležitosti **70 rokov od založenia Chemického ústavu SAV, v.v.i.**, na ktorej naša spoločnosť udelí **Medailu SChemS** (schválená na V-SChemS dňa 23.3.2023) tejto vrcholnej vedeckej inštitúcii na Slovensku. Galavečer sa uskutoční **6.6.2023 o 16:00 v konferenčnej sále hotela Sorea Regia.**

V Bratislave dňa 29.5.2023

prof. Ing. Ľubomír Švorc, DrSc.
predseda SChemS